

ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 993
--

ПОЛОЖЕННЯ

про дитячо-юнацьку спортивну школу

{У тексті Положення слово “Мінсім’ямолодьспорт” у всіх відмінках замінено словом “Мінмолодьспорт” у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ [№ 549 від 24.07.2013](#)}

Загальна частина

1. Дитячо-юнацька спортивна школа (далі - спортивна школа) є позашкільним навчальним закладом спортивного профілю - закладом фізичної культури і спорту, який забезпечує розвиток здібностей вихованців в обраному виді спорту, визнаному в Україні, створює необхідні умови для гармонійного виховання, фізичного розвитку, повноцінного оздоровлення, змістовного відпочинку і дозвілля дітей та молоді, самореалізації, набуття навичок здорового способу життя, підготовки спортсменів для резервного спорту.

{Пункт 1 в редакції Постанови КМ [№ 549 від 24.07.2013](#)}

2. Спортивна школа у своїй діяльності керується [Конституцією](#) та законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, наказами Мінмолодьспорту, МОН, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, цим Положенням і власним статутом.

3. Дія цього Положення поширюється на такі типи спортивних шкіл, як комплексні дитячо-юнацькі спортивні школи, дитячо-юнацькі спортивні школи з видів спорту, дитячо-юнацькі спортивні школи для інвалідів, спеціалізовані дитячо-юнацькі спортивні школи олімпійського резерву, спеціалізовані дитячо-юнацькі спортивні школи для інвалідів паралімпійського та дефлімпійського резерву незалежно від їх підпорядкування та форми власності.

{Пункт 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 549 від 24.07.2013](#)}

Організаційно-правові засади діяльності спортивних шкіл

4. Мінмолодьспорт здійснює в установленому порядку організаційно-методичне забезпечення діяльності спортивних шкіл незалежно від підпорядкування, типу і форми власності.

{Пункт 4 в редакції Постанови КМ [№ 549 від 24.07.2013](#)}

5. Спортивні школи можуть бути державної, комунальної або приватної форми власності.

6. Засновником спортивних шкіл можуть бути:

центральні та місцеві органи виконавчої влади і органи місцевого самоврядування;

фізкультурно-спортивні товариства, інші громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості;

підприємства, установи, організації та їх об'єднання, крім державних та комунальних;

громадяни України.

7. Спортивна школа є юридичною особою і діє на підставі статуту, що розробляється на основі цього Положення та затверджується засновником (власником).

8. Спортивна школа у своїй структурі має відділення з певних видів спорту, інші підрозділи, що передбачені її статутом та відповідають меті діяльності спортивної школи. Відкриття (закриття) відділень з певних видів спорту здійснюється за рішенням засновника (власника) спортивної школи, погодженим із структурним підрозділом з фізичної культури і спорту місцевого органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування.

{Абзац перший пункту 8 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

Спортивна школа у місті повинна мати у штатному розписі не менше ніж вісім ставок тренера-викладача, з них не менше чотирьох штатних одиниць; у сільській місцевості - не менше ніж чотири ставки, з них не менше двох штатних одиниць (спортивна школа для інвалідів - відповідно чотири і три), а також власну або орендовану матеріально-технічну базу, науково-методичне і медичне забезпечення, необхідні кошти, зокрема фонд оплати праці. У комплексних дитячо-юнацьких спортивних школах діють відділення не менш як з двох видів спорту.

{Абзац другий пункту 8 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

8⁻¹. За рішенням засновника (власника) у дитячо-юнацьких спортивних школах можуть відкриватися відділення для дітей з інвалідністю для занять видами спорту інвалідів, визнаних в Україні.

{Положення доповнено пунктом 8⁻¹ згідно з Постановою КМ № 943 від 30.11.2016}

9. Відділення з певного виду спорту спортивної школи може включати такі групи: початкової підготовки, в яких здійснюється навчально-тренувальний процес на початковому етапі підготовки для виявлення здібностей вихованців з урахуванням специфіки обраного виду спорту, забезпечення мотивації щодо продовження занять, опанування основ техніки і тактики обраного виду спорту, всебічної загальної та фізичної підготовки, формування морально-етичної і вольової поведінки;

базової підготовки, в яких продовжується підготовка вихованців, що завершили навчання у групах початкової підготовки, та/або здійснюється додатковий набір до груп за встановленими контрольними нормативами на етапах попередньої базової підготовки протягом першого - третього років навчання та спеціалізованої базової підготовки протягом четвертого - п'ятого років навчання для виявлення майбутньої спеціалізації обраного виду спорту із застосуванням способів, що дають змогу підвищувати функціональний потенціал спортсменів для поступового виконання тренувальних та змагальних навантажень;

спеціалізованої підготовки, в яких продовжується навчально-тренувальний процес на етапі спеціалізованої базової підготовки перспективних вихованців, які пройшли спортивну підготовку в групах базової підготовки з метою розвитку спеціальних фізичних якостей та підвищення фізичної працездатності за рахунок поступового

збільшення обсягу тренувальних навантажень, для поповнення складу збірних команд для участі у змаганнях відповідного рівня;

підготовки до вищої спортивної майстерності, в яких здійснюється удосконалення індивідуальної техніки та тактики в обраному виді спорту на етапі підготовки до вищих досягнень, збільшення обсягу навчально-тренувальної роботи та змагальної практики для максимальної реалізації індивідуальних можливостей на всеукраїнських та міжнародних спортивних змаганнях.

У дитячо-юнацьких спортивних школах для інвалідів, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних школах для інвалідів паралімпійського та дефлімпійського резерву також можуть передбачатися групи фізкультурно-реабілітаційної підготовки, в яких здійснюватимуться реабілітація та поліпшення фізичного стану вихованців різних нозологій.

{Абзац шостий пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 943 від 30.11.2016](#)}

{Пункт 9 в редакції Постанови КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

{Пункт 10 виключено на підставі Постанови КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

11. Спортивним школам у порядку, встановленому Мінмолодьспортом, надається: вища категорія - Мінмолодьспортом за поданням Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з фізичної культури та спорту обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій;

{Абзац другий пункту 11 в редакції Постанови КМ [№ 549 від 24.07.2013](#)}

перша категорія - Міністерством освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, структурними підрозділами з фізичної культури та спорту обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій за поданням структурних підрозділів з фізичної культури та спорту районних держадміністрацій або органів місцевого самоврядування для міст обласного значення;

{Абзац третій пункту 11 в редакції Постанови КМ [№ 549 від 24.07.2013](#)}

друга категорія - структурними підрозділами з фізичної культури та спорту районних держадміністрацій або органів місцевого самоврядування для міст обласного значення за поданням засновника (власника) спортивної школи або уповноваженим ним органом чи структурними підрозділами з фізичної культури та спорту Київської та Севастопольської міських держадміністрацій за поданням засновника (власника) спортивної школи або уповноваженого ним органу.

{Абзац четвертий пункту 11 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

Категорія надається спортивній школі на підставі заяви засновника (власника) або уповноваженого ним органу та з урахуванням [вимог](#), визначених у додатку, строком на чотири роки. Після закінчення строку категорія підтверджується або змінюється. Спортивна школа, яка не одержала вищу, першу або другу категорію, вважається такою, що не має категорії. Орган, який надав спортивній школі вищу, першу або другу категорію, має право перевірити дотримання вимог, визначених у додатку до цього Положення. За підсумками перевірки спортивна школа може бути позбавлена наданої категорії.

{Абзац п'ятий пункту 11 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

Надання відповідної категорії спортивній школі підтверджується свідоцтвом, форма якого затверджується Мінмолодьспортом.

12. Спеціалізованою дитячо-юнацькою спортивною школою олімпійського резерву може бути лише спортивна школа, яка має вищу категорію з олімпійських видів спорту.

Спортивна школа набуває такого статусу за рішенням Мінмолодьспорту.

{Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

Відділення з певного виду спорту відкривається у спеціалізованій дитячо-юнацькій спортивній школі олімпійського резерву за погодженням з Мінмолодьспортом за умови його відповідності вимогам, визначеним у додатку до цього Положення. У спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних школах олімпійського резерву не допускається відкриття відділень з неолімпійських видів спорту.

{Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

{Пункт 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

13. Спеціалізованою дитячо-юнацькою спортивною школою для інвалідів паралімпійського та дефлімпійського резерву може бути за погодженням з Національним комітетом спорту інвалідів України лише спортивна школа, яка має вищу категорію.

14. Утворення, реорганізація та ліквідація спортивної школи здійснюється в установленому порядку.

Організація діяльності спортивної школи

15. Навчально-тренувальна та спортивна робота спортивної школи проводиться за навчальними програмами з видів спорту, що затверджуються Мінмолодьспортом.

Основними формами навчально-тренувальної роботи є групові навчально-тренувальні заняття, тренування за індивідуальними планами, виховні заходи, медико-відновні заходи, навчально-тренувальні збори, практика суддівства спортивних змагань.

Основною формою спортивної роботи є участь вихованців у спортивних змаганнях різного рівня.

16. Навчальний рік у спортивній школі починається з 1 вересня.

Річний навчальний план для кожної групи розраховується на 52 тижні. У межах зазначеного плану передбачається проведення протягом шести тижнів навчально-тренувальних занять в умовах спортивно-оздоровчого табору та/або за індивідуальними планами вихованців на період їх активного відпочинку.

{Абзац другий пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

17. Тривалість навчальної години в спортивній школі становить 45 хвилин.

Тривалість одного навчально-тренувального заняття не може перевищувати:

у групах початкової та фізкультурно-реабілітаційної підготовки - двох навчальних годин;

у групах базової підготовки першого - третього років навчання - трьох навчальних годин;

у групах базової підготовки четвертого - п'ятого років навчання, спеціалізованої підготовки та підготовки до вищої спортивної майстерності - чотирьох навчальних годин.

Допускається проведення в один день двох занять в одній групі залежно від встановленого для групи тижневого навантаження та проведення занять з групами на громадських засадах. Сумарна тривалість занять в один день не може перевищувати шести навчальних годин.

{Пункт 17 в редакції Постанови КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

18. Режим щоденної роботи спортивної школи визначається розкладом занять, що затверджується на навчальний рік директором спортивної школи, правилами внутрішнього трудового розпорядку та колективним договором між адміністрацією спортивної школи та профспілковим комітетом, а у разі відсутності профспілкового комітету - представниками трудового колективу, що обрані та уповноважені ним.

У період канікул у загальноосвітніх навчальних закладах спортивна школа працює за окремим планом, затвердженим її директором.

Адміністрація спортивної школи створює для вихованців, тренерів-викладачів та інших працівників безпечні умови для навчально-тренувальної, спортивної та іншої роботи.

19. Норми наповнюваності груп відділень з видів спорту і тижневий режим навчально-тренувальної роботи спортивних шкіл устанавлюються Мінмолодьспортом.

{Абзац перший пункту 19 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

Наповненість груп початкової підготовки та груп базової підготовки у канікулярний період корегується директором спортивної школи і повинна становити не менше 50 відсотків норми наповнюваності.

{Пункт 19 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 549 від 24.07.2013](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

20. Проект плану комплектування відділень з видів спорту на наступний навчальний рік подає директор спортивної школи засновникові (власникові) або уповноваженому ним органу до 25 серпня поточного року для затвердження.

{Абзац перший пункту 20 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 549 від 24.07.2013](#)}

Списки вихованців груп відділень з видів спорту затверджуються директором спортивної школи до 1 вересня, а для груп початкової підготовки - до 1 жовтня поточного року. Протягом навчального року у зазначені списки у разі потреби можуть вноситися в устанавленому порядку зміни.

{Абзац другий пункту 20 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 549 від 24.07.2013](#)}

Списки вихованців груп спеціалізованої підготовки і груп підготовки до вищої спортивної майстерності погоджуються відповідно з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим і структурними підрозділами з фізичної культури та спорту обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій.

{Абзац третій пункту 20 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 549 від 24.07.2013](#), [№ 248 від 30.03.2016](#)}

21. До спортивної школи приймаються всі особи, що бажають займатися фізичною культурою і спортом, які виконали нормативи з загальнофізичної та/або фізичної підготовки, встановлені навчальними програмами з видів спорту, та не мають медичних протипоказань.

{Абзац перший пункту 21 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

Зарахування до спортивної школи здійснюється на підставі заяви батьків або осіб, що їх замінюють, та/або дитини, яка досягла 16-річного віку, медичної довідки про стан здоров'я та відсутність медичних протипоказань для занять спортом з медичного закладу.

{Абзац другий пункту 21 в редакції Постанови КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

Мінімальний вік дитини, що підлягає зарахуванню до спортивної школи, залежить від специфіки виду спорту та визначається Мінмолодьспортом за погодженням з МОЗ.

Переведення вихованців спортивної школи відповідно з групи початкової підготовки до групи базової підготовки, групи спеціалізованої підготовки та групи підготовки до вищої спортивної майстерності здійснюється після виконання ними встановлених вимог, зазначених у навчальних програмах з видів спорту.

{Абзац четвертий пункту 21 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

Вихованці, які досягли 18 років, залишаються у спортивній школі у групах базової підготовки четвертого і п'ятого року навчання, групах спеціалізованої підготовки та групах підготовки до вищої спортивної майстерності за наявності позитивної динаміки показників підготовленості та високих спортивних результатів за погодженням з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, структурними підрозділами з фізичної культури та спорту обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій. Вихованці можуть перебувати у спортивній школі до 23 років включно. У разі досягнення вихованцями граничного віку під час навчального року вони мають право продовжити навчання до закінчення поточного навчального року.

{Абзац п'ятий пункту 21 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 549 від 24.07.2013](#), [№ 248 від 30.03.2016](#)}

22. Вихованці спортивної школи, які направлені для підвищення рівня спортивної майстерності до спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю, шкіл вищої спортивної майстерності, центрів олімпійської підготовки і команд з ігрових видів спорту, які беруть участь у чемпіонатах України серед команд вищих ліг, не включаються до кількісного складу груп спортивної школи, але можуть брати участь у спортивних змаганнях у складі команд спортивної школи протягом двох років з часу їх направлення за рахунок коштів такої спортивної школи виходячи з її фінансових можливостей. За тренером-викладачем спортивної школи зберігаються протягом двох років з часу направлення зазначених вихованців раніше встановлені надбавки (доплати) за їх підготовку.

Для доукомплектування відповідних груп підготовки, з яких вихованці направлені для подальшого підвищення рівня спортивної майстерності, до таких груп можуть

зараховуватися вихованці з нижчим рівнем підготовки, які виконують обсяг навантажень, передбачений навчальними програмами з видів спорту для відповідного етапу підготовки, з дотриманням при цьому тижневого режиму навчально-тренувальної роботи та вимог до наповненості груп.

{Пункт 22 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

{Пункт 22 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

23. У разі потреби у загальноосвітніх навчальних закладах (для вихованців-інвалідів у спеціальних школах-інтернатах) можуть відкриватися спеціалізовані класи з видів спорту з продовженим днем навчання для проведення додаткової навчально-тренувальної та спортивної роботи за умови забезпечення вихованців харчуванням і додержання норм санітарно-гігієнічного законодавства на підставі відповідної угоди, укладеної між спортивною школою та навчальним закладом.

Спеціалізовані класи відкриваються в установленому порядку до початку навчального року.

В угоді зазначаються обов'язки сторін щодо фінансового забезпечення, комплектації класу, раціонального поєднання навчання із заняттями відповідним видом спорту, організацією медичного контролю, проведення медико-відновних заходів, харчування вихованців тощо.

Директор спортивної школи за погодженням з педагогічною радою загальноосвітнього навчального закладу (спеціальної школи-інтернату) та батьками учнів або особами, що їх замінюють, може вносити пропозиції щодо зміни в установленому порядку строку закінчення навчального року, початку та закінчення півріччя, складення іспитів з урахуванням результатів виконання учнями спеціалізованого класу навчальної програми з виду спорту.

24. Для забезпечення безперервності навчально-тренувального процесу та активного відпочинку вихованців організуються спортивно-оздоровчі табори на власній або орендованій базі у канікулярний період. Під керівництвом одного тренера-викладача може займатися 15-20 вихованців у денних спортивно-оздоровчих таборах та 10 вихованців - у цілодобових.

25. Спортивна школа виходячи із своїх фінансових можливостей має право проводити відповідно до вимог законодавства навчально-тренувальні збори для підготовки команд, спортсменів до місцевих, обласних, всеукраїнських, міжнародних змагань та організувати спортивно-оздоровчі табори із забезпеченням вихованців харчуванням, фармакологічними медико-відновлювальними засобами, вітамінами, білково-глюкозними препаратами, спортивною екіпіровкою та інвентарем, необхідними транспортними засобами і пально-мастильними матеріалами до них для супроводження і забезпечення безпеки вихованців під час навчально-тренувального процесу відповідно до порядку та норм, затверджених Мінмолодьспортом, та інших нормативних актів.

{Абзац перший пункту 25 в редакції Постанови КМ № 549 від 24.07.2013}

Тривалість навчально-тренувальних зборів становить у групах базової підготовки не більше 100 днів, у групах спеціалізованої підготовки - не більше 150 днів на рік.

{Абзац другий пункту 25 в редакції Постанови КМ № 248 від 30.03.2016}

Для вихованців, які входять до складу національних збірних команд України з видів спорту відповідних вікових груп, затвердженого наказом Мінмолодьспорту, та

груп підготовки до вищої спортивної майстерності і спеціалізованої підготовки, можуть проводитися постійно діючі навчально-тренувальні збори строком до 24 днів на місяць, але не більше 250 днів на рік.

{Абзац третій пункту 25 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013; в редакції Постанови КМ № 248 від 30.03.2016}

Спортивна школа відповідно до затвердженого календарного плану може проводити внутрішкільні і відкриті першості, матчеві зустрічі, турніри та інші змагання.

26. Організація медичного супроводження підготовки вихованців спортивної школи здійснюється відповідно до спільних нормативних документів Мінмолодьспорту і МОЗ.

Лікар або середній медичний працівник спортивної школи забезпечує здійснення медичного контролю за проведенням навчально-тренувальної та спортивної роботи, а також у разі потреби надає першу медичну допомогу вихованцям.

{Абзац другий пункту 26 в редакції Постанови КМ № 248 від 30.03.2016}

З метою запобігання погіршенню здоров'я вихованців спортивної школи лікар або середній медичний працівник здійснює:

контроль за проходженням вихованцями диспансерного обстеження (не менше двох разів на рік);

{Абзац четвертий пункту 26 в редакції Постанови КМ № 248 від 30.03.2016}

додатковий медичний огляд перед участю у змаганнях, після захворювання або травми;

контроль за використанням вихованцями медико-відновлювальних та заборонених до вживання засобів;

відсторонення вихованців від занять за станом здоров'я; контроль за додержанням строків поновлення занять після захворювання або травми;

контроль за додержанням санітарно-гігієнічних норм у місцях проведення навчально-тренувальних занять та змагань, а також під час їх проведення;

облік та аналіз нещасних випадків і травм учнів під час занять.

27. Робота медичних працівників спортивної школи повинна бути організована відповідно до вимог законодавства.

Учасники навчально-тренувальної та спортивної роботи

28. Учасниками навчально-тренувальної та спортивної роботи в спортивній школі є:

вихованці;

тренери-викладачі, медичні працівники та інші фахівці;

батьки або особи, що їх замінюють;

директор та його заступники.

29. Вихованці спортивної школи мають право на:

здобуття позашкільної освіти спортивного профілю, одержання [свідоцтва](#) про закінчення спортивної школи та оригіналу [особистої картки](#) спортсмена, форми яких затверджуються Мінмолодьспортом та МОН;

{Абзац другий пункту 29 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 248 від 30.03.2016}

добровільний вибір виду спорту;

проходження підготовки відповідно до навчальних програм з видів спорту під керівництвом тренера-викладача;

безпечні та нешкідливі умови для навчання;

користування матеріально-технічною, спортивною базою та за наявності - оздоровчою базою спортивної школи;

одержання в установленому порядку спортивного інвентарю індивідуального користування виходячи з фінансових можливостей спортивної школи;

{Абзац сьомий пункту 29 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

забезпечення в установленому порядку виходячи з фінансових можливостей спортивної школи спортивним одягом та спортивним взуттям, а також харчуванням, організація проживання під час навчально-тренувальних зборів і спортивних змагань, проїзду до місця проведення таких зборів і змагань. Порядок забезпечення вихованців спортивної школи харчуванням, спортивним одягом та спортивним взуттям під час навчально-тренувальних зборів і спортивних змагань визначається Мінмолодьспортом за погодженням з Мінфіном;

{Абзац восьмий пункту 29 в редакції Постанови КМ № 549 від 24.07.2013}

медичне обслуговування та фармакологічне забезпечення відповідно до законодавства виходячи з фінансових можливостей спортивної школи;

{Абзац дев'ятий пункту 29 в редакції Постанови КМ № 549 від 24.07.2013}

одержання нагород, цінних подарунків, призів, премій, грамот, дипломів та на інші види заохочення за досягнуті спортивні успіхи;

представлення в органах громадського самоврядування спортивної школи;

захист від будь-яких форм експлуатації, психічного і фізичного насильства, від дій працівників школи, які порушують їх права, принижують честь і гідність.

30. Вихованці спортивної школи зобов'язані:

поєднувати заняття в спортивній школі з навчанням у загальноосвітньому навчальному закладі та інших навчальних закладах;

{Абзац другий пункту 30 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 248 від 30.03.2016}

виконувати навчальні програми з метою досягнення запланованих спортивних результатів;

підвищувати свою спортивну майстерність та загальний культурний рівень;

додержуватися здорового способу життя, норм морально-етичної поведінки, встановленого спортивного режиму та правил особистої гігієни;

брати участь у змаганнях та навчально-тренувальних зборах, передбачених індивідуальними і календарними планами;

додержуватися вимог медичного контролю та проходити двічі на рік диспансерне обстеження, починаючи з навчання у групах базової підготовки;

{Абзац сьомий пункту 30 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 248 від 30.03.2016}

виконувати положення антидопінгового законодавства;

берегти державне, громадське і особисте майно;

додержуватися вимог статуту, правил поведінки вихованця спортивної школи.

31. Тренером-викладачем спортивної школи може бути особа, що має високі моральні якості, вищу освіту за спеціальністю фізична культура і спорт та ступенем “бакалавр” чи “магістр”.

{Пункт 31 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 601 від 19.08.2015, № 248 від 30.03.2016}

32. Тренери-викладачі та інші фахівці, залучені до роботи у спортивній школі, мають право на:

внесення керівництву спортивної школи та органам виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту пропозицій щодо поліпшення навчально-тренувального та виховного процесу, подання на розгляд керівництву спортивної школи і тренерської ради пропозицій щодо заохочення вихованців, застосування стягнень до осіб, які порушують правила (інструкції) внутрішнього трудового розпорядку спортивної школи та посадові інструкції;

{Абзац другий пункту 32 в редакції Постанови КМ № 248 від 30.03.2016}

участь у роботі методичних об'єднань, нарад, зборів, інших органів самоврядування спортивної школи, у заходах, пов'язаних з організацією спортивної роботи;

підвищення кваліфікації за рахунок коштів спортивної школи та інших джерел;

вибір науково та методично обгрунтованих форм, методів і засобів навчально-тренувальної та спортивної роботи;

захист професійної честі та гідності відповідно до законодавства;

моральне і матеріальне заохочення за досягнення значних результатів у виконанні покладених на них завдань;

забезпечення в установленому порядку спортивною формою і спортивним взуттям виходячи з фінансових можливостей спортивної школи, індивідуальним інвентарем для проведення навчально-тренувальної та спортивної роботи;

{Абзац восьмий пункту 32 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

безпечні та нешкідливі для здоров'я умови.

33. Тренери-викладачі та інші фахівці, які залучені до навчально-тренувальної та спортивної роботи у спортивній школі, зобов'язані:

{Абзац перший пункту 33 в редакції Постанови КМ № 248 від 30.03.2016}

користуватися в роботі навчальними програмами з видів спорту;

{Абзац другий пункту 33 в редакції Постанови КМ № 248 від 30.03.2016}

навчати вихованців, формувати у них вміння і навички з різних напрямів навчально-тренувальної та спортивної роботи диференційовано з урахуванням індивідуальних можливостей, інтересів, схильностей вихованців;

сприяти розвитку фізичних якостей відповідно до задатків та запитів вихованців, а також збереженню здоров'я;

здійснювати контроль за додержанням вихованцями норм морально-етичної поведінки, дотримуватися вимог документів, що регламентують організацію навчально-тренувальної роботи;

{Абзац п'ятий пункту 33 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 248 від 30.03.2016}

додержуватись етики, поважати гідність вихованців, захищати їх від будь-яких форм фізичного, психічного насильства;

здійснювати контроль та нести відповідальність за додержанням норм антидопінгового законодавства;

берегти здоров'я вихованців, пропагувати здоровий спосіб життя, не допускати до навчально-тренувальної та спортивної роботи вихованців, які не пройшли медичне обстеження в установленому порядку;

постійно підвищувати свій професійний рівень знань, загальну культуру;

вести документацію з питань виконання посадових обов'язків (журнали, плани роботи тощо);

сприяти особистим прикладом і настановами вихованню поваги до державної символіки, принципів загальнолюдської моралі;

проходити щороку в установленому порядку медичне обстеження;

додержуватися вимог статуту спортивної школи, виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку та посадові обов'язки, накази і розпорядження керівництва спортивної школи;

брати участь у роботі тренерської ради спортивної школи;

додержуватися норм санітарно-гігієнічного та антидопінгового законодавства під час проведення навчально-тренувальних занять і спортивної роботи.

34. Тренери-викладачі працюють відповідно до розкладу занять, затвердженого директором спортивної школи.

35. Обсяг навантаження тренерів-викладачів визначається згідно з тарифікаційним списком, який затверджується в установленому порядку.

{Абзац перший пункту 35 в редакції Постанови КМ № 549 від 24.07.2013}

Оплата праці тренерів-викладачів здійснюється відповідно до умов, затверджених в установленому порядку Мінмолодьспортом за погодженням з Мінфіном.

36. Перерозподіл або зміна навантаження тренера-викладача протягом навчального року здійснюється директором спортивної школи у разі виникнення обґрунтованої потреби з додержанням вимог законодавства про працю.

37. Тренери-викладачі можуть утворювати бригади з окремого виду спорту. Склад бригади та регламент її роботи затверджує директор спортивної школи на підставі відповідного рішення тренерської ради спортивної школи.

{Пункт 37 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 248 від 30.03.2016}

38. Тренери-викладачі спортивної школи організують і здійснюють навчально-тренувальну та спортивну роботу, несуть відповідальність перед директором за її результати та підлягають атестуванню один раз на чотири роки в порядку, визначеному Мінмолодьспортом.

{Пункт 38 в редакції Постанови КМ № 549 від 24.07.2013}

39. Батьки вихованців або особи, що їх замінюють, мають право:

обирати і бути обраними до батьківських комітетів та органів громадського самоврядування спортивної школи;

звертатися до органів управління фізичною культурою і спортом, директора і органів громадського самоврядування спортивної школи з питань її роботи;

брати участь у заходах, спрямованих на поліпшення організації навчально-тренувального процесу та зміцнення матеріально-технічної бази спортивної школи;

захищати законні права та інтереси дітей в органах місцевого самоврядування та у відповідних державних і судових органах.

Керівництво спортивною школою

40. Безпосереднє керівництво спортивною школою здійснює директор, який призначається на посаду (звільняється з посади) засновником (власником) або уповноваженим ним органом відповідно до законодавства.

{Абзац перший пункту 40 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 248 від 30.03.2016}

На посаду директора спортивної школи призначається особа, яка є громадянином України, має вищу освіту за спеціальністю фізична культура і спорт та ступенем “магістр”, стаж роботи за фахом не менш як три роки.

{Абзац другий пункту 40 в редакції Постанови КМ № 601 від 19.08.2015; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 248 від 30.03.2016}

Директор спеціалізованої дитячо-юнацької спортивної школи для інвалідів паралімпійського та дефлімпійського резерву призначається за погодженням з Національним комітетом спорту інвалідів України та Українським центром з фізичної культури і спорту інвалідів "Інваспорт".

41. Директор спортивної школи:

здійснює загальне керівництво спортивною школою, забезпечує раціональний добір і розстановку кадрів, забезпечує створення належних умов для підвищення фахового рівня працівників;

забезпечує та контролює проведення навчально-тренувальної та спортивної роботи, несе відповідальність перед засновником (власником) за її результати;

в установленому порядку розробляє структуру, штатний розпис спортивної школи та подає на затвердження керівнику відповідної установи (організації) вищого рівня, контролює додержання виконавської та фінансової дисципліни;

{Абзац четвертий пункту 41 в редакції Постанови КМ № 248 від 30.03.2016}

забезпечує додержання вимог охорони здоров'я, антидопінгового законодавства, праці і господарської діяльності, санітарно-гігієнічних, протипожежних норм і норм техніки безпеки та несе за це відповідальність;

представляє спортивну школу на підприємствах, в установах, організаціях та органах влади;

розпоряджається в установленому порядку майном і коштами спортивної школи, укладає угоди, відкриває рахунки в установах банків або органах Державного казначейства;

видає у межах своїх повноважень накази та розпорядження і контролює їх виконання; затверджує посадові інструкції працівників;

приймає на роботу і звільняє з роботи тренерів-викладачів та інших фахівців відповідно до законодавства;

установлює в межах затвердженого фонду заробітної плати надбавки і розглядає питання щодо надання доплат, премій і матеріальної допомоги тренерам-викладачам та іншим фахівцям спортивної школи, вживає інших заходів заохочення, а також дисциплінарного впливу;

{Абзац десятий пункту 41 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

несе відповідальність за виконання покладених на спортивну школу завдань, за результати фінансово-господарської діяльності, стан і збереження будівель та іншого майна, переданого в користування і володіння спортивної школи.

42. Заступник директора спортивної школи з навчально-тренувальної роботи повинен мати вищу освіту за спеціальністю фізична культура і спорт та ступенем “магістр”, стаж роботи за фахом не менш як три роки.

{Пункт 42 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 549 від 24.07.2013, № 601 від 19.08.2015; в редакції Постанови КМ № 248 від 30.03.2016}

43. Заступник директора спортивної школи з навчально-тренувальної роботи: несе відповідальність за організацію та здійснює контроль за проведенням навчально-тренувальних занять;

контролює проведення відбору вихованців, комплектацію навчальних груп, виконання вихованцями встановлених вимог для переведення їх з однієї групи підготовки до іншої;

організовує роботу інструкторів-методистів;

здійснює контроль за виконанням вихованцями індивідуальних планів підготовки;

готує пропозиції щодо тарифікації тренерів-викладачів;

координує роботу з науково-методичного та медичного забезпечення;

несе відповідальність за додержанням санітарно-гігієнічних вимог, антидопінгового законодавства, правил техніки безпеки під час проведення навчально-тренувальної та спортивної роботи;

організовує роботу з узагальнення досвіду роботи тренерів-викладачів.

44. Заступник директора спортивної школи з адміністративно-господарської роботи повинен мати вищу освіту за ступенем “молодший бакалавр”, “бакалавр” чи “магістр” та досвід адміністративно-господарської роботи.

{Абзац перший пункту 44 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 601 від 19.08.2015}

Посада заступника директора спортивної школи з адміністративно-господарської роботи передбачається за наявності власної матеріально-технічної бази.

{Пункт 44 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 248 від 30.03.2016}

45. Заступник директора спортивної школи з адміністративно-господарської роботи:

несе відповідальність за додержанням матеріально-технічних умов для проведення навчально-тренувальної роботи, збереження майна та інвентарю, експлуатацію будинків, приміщень спортивної школи, утримання їх у належному стані;

забезпечує ефективну експлуатацію спортивної бази, організацію профілактичного нагляду за її станом та проведення поточного ремонту спортивних споруд, обладнання, інвентарю, утримання і використання транспортних засобів.

46. У спортивній школі вищої категорії передбачається не менше трьох посад інструкторів-методистів, першої категорії - двох, другої категорії - однієї. У новоутвореній спортивній школі, якій протягом перших трьох років не надана категорія, може передбачатися одна посада інструктора-методиста.

{Абзац перший пункту 46 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

На посаду інструктора-методиста призначається фахівець, який має вищу освіту за спеціальністю фізична культура і спорт та ступенем “бакалавр” чи “магістр”.

{Абзац другий пункту 46 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 601 від 19.08.2015](#), [№ 248 від 30.03.2016](#)}

47. Інструктор-методист спортивної школи:

здійснює методичне забезпечення та координацію роботи тренерів-викладачів спортивної школи з відбору вихованців, організацію навчально-тренувальної роботи, контроль за комплектуванням груп, результатами навчально-тренувальної роботи, контролює проходження підвищення кваліфікації тренерами-викладачами, проведення відкритих навчально-тренувальних занять;

{Абзац другий пункту 47 в редакції Постанови КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

веде статистичний облік та проводить аналіз результатів роботи спортивної школи, відділень, груп, бере участь у підготовці статистичного звіту про роботу спортивної школи, а також відповідає за ведення документації з питань проведення методичної роботи;

{Абзац третій пункту 47 в редакції Постанови КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

здійснює контроль за проведенням навчально-тренувальних занять, виконанням індивідуальних планів та відповідає за складення і додержання розкладу занять.

{Абзац четвертий пункту 47 в редакції Постанови КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

48. У спортивній школі вищої та першої категорії може бути введена посада старшого інструктора-методиста у разі, коли під його керівництвом працює не менше двох інструкторів-методистів.

На посаду старшого інструктора-методиста призначається фахівець, який має вищу освіту за спеціальністю фізична культура і спорт та ступенем “бакалавр” чи “магістр”.

{Абзац другий пункту 48 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 549 від 24.07.2013](#), [№ 601 від 19.08.2015](#), [№ 248 від 30.03.2016](#)}

Старший інструктор-методист очолює роботу інструкторів-методистів, веде контроль за їх діяльністю та виконує функції, які передбачені для інструкторів-методистів.

49. У спортивній школі може бути введена для кожного відділення та/або окремо для різних за статтю вихованців з виду спорту посада старшого тренера-викладача у разі, коли під його керівництвом працює не менше двох штатних тренерів-викладачів. При цьому два тренери, які працюють як сумісники, вважаються одним штатним тренером-викладачем.

{Абзац перший пункту 49 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

Старший тренер-викладач виконує обов'язки, визначені для тренерів-викладачів, і здійснює контроль за діяльністю тренерів-викладачів з видів спорту, несе відповідальність за організацію навчально-тренувального процесу, комплектування та проведення тренерських рад відділень, організацію заходів з підвищення кваліфікації тренерів-викладачів і за результати виступу спортсменів на змаганнях та здійснює контроль і несе відповідальність за додержання норм антидопінгового законодавства.

50. З метою забезпечення розвитку та удосконалення навчально-тренувальної та спортивної роботи, професійної діяльності працівників у спортивній школі утворюється тренерська рада, яку очолює її директор.

Тренерська рада спортивної школи:

вивчає плани, результати та актуальні питання навчально-тренувальної та спортивної роботи у школі, розглядає питання організації роботи відділень, комплектування груп, додержання санітарно-гігієнічних вимог, забезпечення техніки безпеки, охорони праці тощо;

{Абзац третій пункту 50 в редакції Постанови КМ № 248 від 30.03.2016}

розробляє пропозиції щодо поліпшення діяльності спортивної школи;

визначає заходи щодо підвищення кваліфікації кадрів, упровадження під час навчально-тренувальних занять досягнень науки і кращого досвіду роботи;

розробляє рекомендації з питань удосконалення навчально-тренувальної та спортивної роботи;

вносить керівництву спортивної школи пропозиції щодо налагодження міжнародних спортивних зв'язків;

захищає права працівників на виявлення ініціативи, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, аналізує форми, методи і засоби навчання та скасовує такі, що не придатні для використання під час проведення навчально-тренувальної та спортивної роботи;

розглядає інші питання, пов'язані з діяльністю спортивної школи.

Засідання тренерської ради спортивної школи проводяться у разі потреби, але не рідше одного разу на два місяці.

51. Органом громадського самоврядування спортивної школи є загальні збори колективу, в яких можуть брати участь наукові та інші працівники, які залучаються до навчально-тренувальної та спортивної роботи, і представники батьківського комітету. Загальні збори колективу спортивної школи скликаються не рідше одного разу на рік.

52. У період між загальними зборами може діяти рада спортивної школи, діяльність якої регулюється її статутом.

Рада спортивної школи розглядає питання щодо перспективного розвитку спортивної школи, надає допомогу керівництву в їх вирішенні, здійснює громадський контроль за діяльністю керівництва.

53. У спортивній школі за рішенням її загальних зборів можуть утворюватись і діяти піклувальна рада та батьківський комітет.

Фінансово-господарська діяльність та матеріально-технічна база спортивної школи

54. Фінансово-господарська діяльність спортивної школи провадиться відповідно до законодавства та статуту.

55. Фінансування спортивної школи здійснюється за рахунок коштів власника (засновника) та/або відповідного бюджету, інших джерел, не заборонених законодавством.

{Пункт 55 в редакції Постанови КМ № 248 від 30.03.2016}

56. Спортивна школа у процесі провадження фінансово-господарської діяльності має право:

самостійно розпоряджатися коштами, одержаними від господарської та іншої діяльності відповідно до статуту;

модернізувати власну матеріально-технічну базу, базу спортивно-оздоровчих таборів;

володіти, користуватися і розпоряджатися майном відповідно до законодавства та статуту, у тому числі спеціалізованим транспортом для супроводження і забезпечення безпеки вихованців під час здійснення навчально-тренувальної та спортивної роботи, або орендувати такий транспорт на договірних засадах;

{Абзац четвертий пункту 56 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

користуватися безоплатно земельними ділянками, на яких розташована спортивна школа;

надавати в установленому порядку платні послуги;

{Пункт 56 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 549 від 24.07.2013}

виконувати інші функції, що не суперечать законодавству і статуту спортивної школи.

57. Матеріально-технічна база спортивної школи включає адміністративні приміщення та спортивні бази (басейни, ігрові поля, спортивні зали, споруди тощо), оздоровчо-спортивні табори, підсобні приміщення, обладнання, засоби зв'язку, оргтехніку, транспортні засоби, зокрема спеціалізовані для навчально-тренувальної та спортивної роботи, майданчики, земельні ділянки, рухоме і нерухоме майно, що перебуває в її користуванні.

58. Для проведення навчально-тренувальної та спортивної роботи спортивним школам за відсутності власної спортивної бази можуть надаватися в користування безоплатно або на пільгових умовах спортивні об'єкти (спортивні споруди), культурні, оздоровчі та інші заклади за умови дотримання санітарно-гігієнічних норм і непогіршення стану таких закладів. Порядок надання зазначених об'єктів (споруд) у користування визначається місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства.

59. Ведення діловодства, бухгалтерського обліку та звітності в спортивній школі здійснюється у порядку, визначеному нормативно-правовими актами.

Діяльність спортивної школи у рамках міжнародного співробітництва

60. Спортивна школа за наявності належної матеріально-технічної бази, власних фінансових коштів має право підтримувати міжнародні спортивні контакти із спортивними організаціями інших країн, брати участь у міжнародних заходах, проводити обмін спортивними делегаціями з метою вивчення міжнародного досвіду роботи.

61. Спортивна школа має право укладати угоди про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки з органами управління освітою, фізичною культурою і спортом, навчальними закладами, науковими установами, підприємствами, організаціями, громадськими об'єднаннями інших країн в установленому законодавством порядку.

За наявності відповідних умов спортивна школа може здійснювати прийом іноземних делегацій.

Документація спортивної школи, порядок обліку та звітності

62. Перелік документів, які повинна мати спортивна школа, порядок обліку та звітності затверджуються Мінмолодьспортом.

	Додаток до Положення
--	-------------------------

ВИМОГИ, яким повинна відповідати дитячо-юнацька спортивна школа для одержання відповідної категорії

Найменування показника	Категорія спортивної школи		
	вища	перша	друга
1. Наявність у дитячо-юнацькій спортивній школі (далі - спортивна школа) протягом останніх трьох навчальних років всіх груп навчання згідно з формою 5-ФК (у відсотках у кожному виді спорту)	95-100	85-90	70
2. Кількість вихованців спортивної школи, які щороку за останні три роки зараховувалися до складу національних збірних команд України з видів спорту (основний, кандидати, резерв), та/або кількість вихованців, які направлені для підвищення рівня спортивної майстерності до спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю, шкіл вищої спортивної майстерності, центрів олімпійської підготовки, команд з ігрових видів спорту, які беруть участь у чемпіонатах України серед команд вищої (прем'єр-, супер-) ліги (у відсотках загальної кількості вихованців у кожному виді спорту, крім вихованців груп початкової підготовки та груп базової підготовки першого - другого років навчання)	3	до 3	
3. Кількість вихованців спортивної школи, які займаються ігровими видами спорту та за останні три роки взяли участь у чемпіонатах України (дитячо-юнацька або дитяча ліга) різних вікових груп, а також чемпіонатах України серед команд вищої (прем'єр-, супер-) та першої ліги (у відсотках загальної кількості вихованців спортивної школи, які займаються ігровими видами спорту, крім вихованців груп початкової підготовки та груп	5	до 5	

базової підготовки першого - другого років навчання)

4. Кількість груп підготовки до вищої спортивної майстерності в кожному виді спорту	1		
5. Кількість груп спеціалізованої підготовки в кожному виді спорту	2	1-2	
6. Кількість вихованців спортивної школи, яких підготовлено щороку за останні три роки в кожному виді спорту (у відсотках загальної кількості вихованців спортивної школи у кожному виді спорту, крім вихованців груп початкової підготовки та груп базової підготовки першого - другого років навчання):			
І розряду, кандидатів у майстри спорту України	4	2	
майстрів спорту України, майстрів спорту України міжнародного класу, крім вихованців, які займаються ігровими видами спорту (в разі їх підготовки)	2	1	
7. Кількість вихованців, яким щороку за останні три роки присвоєно юнацькі, III і II розряди (у відсотках загальної кількості вихованців спортивної школи у кожному виді спорту, крім вихованців груп спеціалізованої підготовки та підготовки до вищої спортивної майстерності), за наявності копій наказів про зарахування вихованців до складу груп:			
у спортивній школі	35-40	30-35	20-25
у спортивній школі для інвалідів, крім спортсменів-інвалідів з вадами розумового та фізичного розвитку	25-30	25-30	15-20
8. Кількість штатних тренерів-викладачів вищої та першої (в ігрових видах спорту - другої) категорії, які працюють у спортивній школі, щороку за останні три роки (у відсотках загальної кількості штатних тренерів-викладачів спортивної школи у кожному виді спорту)	35-40	30-25	20

9. Кількість спеціалізованих класів у загальноосвітніх навчальних закладах (спеціальних школах-інтернатах)	1-2	1	
10. Наявність власних спортивних споруд або забезпеченість орендованими (у відсотках необхідного обсягу забезпечення в кожному виді спорту)	75-100	50-70	45
11. Наявність медичного кабінету	1	1	1
12. Тривалість навчально-тренувальних зборів, проведених щороку протягом трьох навчальних років у кожному виді спорту (кількість днів)	100	60-100	20-60
13. Кількість змін тривалістю до 14 днів у спортивно-оздоровчому таборі з 20 відсотками вихованців спортивної школи у кожному виді спорту (щороку за останні три роки)	2	1	1

Примітка. Вища категорія надається спортивній школі за умови додержання нею не менш як 10 зазначених вимог, перша - 9, друга - 8 (обов'язковими для виконання є вимоги, зазначені у пунктах 1-8 цього додатка).

{Додаток із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 549 від 24.07.2013](#); в редакції Постанови КМ [№ 248 від 30.03.2016](#)}

	ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 993
--	--